

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 1 kr., kétszeriért 6 kr., többszoriért 12 fizetendő. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Velünk összekötésben levő hirdető-írdők, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KOZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) Beldendők.

— Kéziratok vissza nem adtnak. —

Megjelen: hetenként egyszer.

— vacárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba: (Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

1891. Léva város rkaptányi hivatalától.

Közölni tétetik, hogy az ellenőrzési szemle a honvédség részéről folyó évi okt. hó 6-án, reggeli 8 órakor a honvédlaktanya udvarán, a közös hadsereg részéről pedig október hó 12-én, reggeli 8 órakor, a város-ház udvarán fog megtartatni.

Felhívtnak tehát mindazon tartalékos, szabadságos és póttartalékos honvédek, illetve katonák, kik ez évben tényleges szolgálatban nem állottak, vagy a fegyvergyakorlatokon részt nem vettek, hogy a fent-érintett helyeken és napokon megtartandó ellenőrzési szemlén megjelenni szoros kötelességüknek ismerjék.

Léva, 1891. szept. 26-án.

Kónya József,
rkaptány.

Ősz elején.

A praktikus és szorgalmas gazda az év minden szakában megtalálja foglalkozását és nem fecsérlí idejét télen-séggel.

A gazdának legnagyobb elfoglaltsága nyáron át különösen aratás idején van; őszkor, a szántás-vetés befejezése után, szorgos munkája nem igen akad és ennél fogva több ideje van arra, hogy gazdaságát rendezze; javítsa, a hol kell; tervezgessen, hiányokat pótoljon s alaposan gondolkozzék azon: miként lehetne jövedelmforrását szaporítani?

Vidékünk lakossága csaknem kizárólag földmiveléssel, gabonatermeléssel foglalkozik és jószágot nevel. De pusztán a gabonatermelés- és jószágneveléssel a mindennapi szükségletet is alig lehet fedezni, nem még fölöslegre is számítani, kivált az olyan gyöngye termés után, a milyen az idej volt majdnem vármegyeszerte.

Hogy gazdáink a rosszabb termés mellett is fedezhessék a termelési s

megmunkáltatási költségeket, fizethessék a birtok és annak jövedelme után a jókora adót, fedezhessék a mindennapi szükségletet s mindezek mellett még valamiképp meg is takaríthassanak, arra ma már kevés a pusztán gabonatermelés; ehez egy újabb jövedelmi forrásról kell gondoskodniok, a mely emelje évi bevételüket.

Ezen újabb jövedelmi forrás pedig a szőlő és egyéb gyümölcsnek termelése, a melyek manapság, a mikor a vasút által közelebb jutottunk a világhoz, nagyon is kifizetik magukat és valóban csak sajnálni való, hogy gazdáink még most is oly csekély gondot fordítanak a gyümölcs-termelésre.

Azt ugyan nem mondhatja senki, hogy nálunk a szőlő s más gyümölcs nem terem. Ellenkezőleg, van nálunk sok gyümölcsfa és borunk is terem még ott, a hol a fillokszera hagyott tőkét; de olyan gyümölcs, mely nagyobb keresletnek örvendhetne s mely a távoli piacokon is keresett lenne, alig kerül eladásra vagy ha elvéte kerül is, az oly csekély mennyiségű, hogy forgalmat, kereskedést azzal teremteni nem lehet s így a meglévő, csekélyebb mennyiséget sem bírjuk annak valódi értéke szerint értékesíteni és csakis a házi fogyasztást pótoljuk vele. A gyümölcs-nemesítés pedig oly lanya módon terjed, hogy számot alig tesz ki.

Nem terjed pedig a kívánt módon azért, mert azon kis áldozattól is, mely a fajok nemesítésével jár, sokan visszariadnak és éppenséggel nem tűrik el, hogy a gyümölcsfák a nemesítés következtében 1--2 évig ne teremjenek.

A szőlőre szintén a lehető legcsekélyebb gondot fordítják gazdáink. A szőlőt sokan csak azért tartják, hogy el ne mondhassák róluk, hogy nekik nincs szőlőjük; vagy legfőkébb azért, hogy megteremje a házi szükségletnek

megfelelő mennyiségű bort. De, hogy milyen bort szűrjön vagy milyen gyümölcsöt termeljen, azzal már nem sokat törődnek; a legtöbbnek csak arra néznek a szőlőnél, hogy sokat öntsön.

Ugy nem várhatunk jövedelmet, ha szőlőinket a legjobb, különösen a fillokszeravésznek ellentálló fajokkal ki nem ültetjük és ha a gyümölcs-nemesítésnél a fajok megválasztására nem vagyunk figyelemmel s különös súlyt arra nem helyezünk, hogy a kivitel igényeinek megfelelő, egy-e-gy fajt nagy mennyiségben állítsunk elő.

Hanem igen is produkálhatunk jövedelmet, még pedig számottevő jövedelmet, a szakszerű művelés mellett.

Az ősz itt van; most alkalmunk nyílik szőlőinket rendezni s fokozatosan átalakítani, gyümölcsfáinkat nemesíteni s esetleg tapasztalatainkat és ismereteinket szomszédainkkal való érintkezés folytán bővíteni. Fogjunk hozzá idejkorán, a míg nem késő.

Most olesó munkával végezhetjük a szőlőültetést és mérsékelt áron szerezhethetünk kitünő szőlőfajokat az állami telepekről s megnevesíthetjük gyümölcsfáinkat, a minél különös tekintettel legyünk a fajok megválasztására, mert ellenkező esetben, munkánk kárba vész s nem fogja a remélt hasznot meghozni sohasem.

A gyermekek és szülők Euripides tragédiáiban

— Irtá: CSEREI JÓZSEF. —

Az erkölcsnek alapja a hit s azon fogalom, melyet kiki a legfőbb lényről magának alkot, mozgatója tényeinek. Azért törtülte ki Platon Xenophanes után indulva eszményi államából Homerosnak műveit, mert az istenekről nem beszél kellő komolysággal, Homerosnál az istenek inkább mulattatásul szolgálnak, mint a lélek épülésére, az egy Apollon, a jósdákból kiin-

nak szentelni véglehellesemig földi pályámat. A nemzeti testben egy parányi, alacsony helyen álló kapitány, nem csekélyebbet tűztem ki magának, valóban nem, jöllehet senki, senki sem tekintett mélyebben a szándékolt kivitelnek lehetetlenséggel határos tömkelegébe, mint én."

Ily eszmékkel foglalkozva lépett ki a tett mezejére, a teremtő szellem kerülhetlenségével markolt bele a nemzeti élet szálaiba, reagálni nem akaró izmaiba, ismerte fáját a legkisebb porozikájáig s künyörtelenül vagdalta a nemzet fekélyeit, mint Celsus orvosa. Mellőzte a dédelgetett hurok akkordjait, az igazság és meggyőződés teljes erejével, szenvedélyével izgatta a kedélyeket. Tették minden legkisebb részében meglátszik a tervszerűség, s egy, önmagával tisztában levő, mozgató szellem ujjainak nyomait süti bélyegül nagy alkotásaira. Széchenyi az eszmék és a tettek érdeknélküli harcosa volt, ki nemes szívének hulló vérsöppeit áldozta fel nemzetének jólétéért, tapintat, erély és szívósság csodával határosan párosult nála, ha valamit megkezdett, nem hagyta abba, hanem vas akarattal hajtotta végre. Szépen nyilatkozik nagy ellentele Kossuth Lajos róla: „Gróf Széchenyi — írja feleletében a „Kélet Népére" — ujjait a kornak úterére tevő és megértette lüktetéseit. És azért tartom én őt a legnagyobb magyarnak, mert nem ösmerek más senkit törtóriánkban, kiről elmondhatnók, hogy százados hatásra számított lépései sem korán, sem későn nem érkeztek."

duló erkölcsi szabályozó az, a kit maga Homeros sem mer kiélezni; azért Platon szerint Homeros költeményei megronthatnák az ifjak erkölcsét. Ha pedig az istenek is gyalázatos módon bántak szüleikkel, s mégis az Olymposon uralkodnak, a szülőgyilkosság, ha nincs is megengedve, mi tartja vissza a halandót, hogy példányképeit, az isteneket, ne utánozza? Orestesnek, ezen ókori Hamletnek, anyagyilkossági büne két szempontból itélendő meg, mint kétféleképen itélték meg az ókorban is. A vallás által szentesített görög szokás helyeselte Orestes cselekedetét, megboszulván magát atya gyilkosain, nyolcz nap mulva ennek megöletése után. Ezt bizonyítja Aigisthos félelme és Klytáimnestra óvó intézkedése, nehogy boszuló származzék Elektrától, mivel éppen azért oly lealázólag bántak szülei. Boszut kér a meggyilkoltnak szelleme is, s a szörnyű bűn majdnem szentesítve látszik, de elítélendő erkölcsi szempontból, mely erős, mint a természet maga. Azért bünhődik Orestes, nem a szentesített szokás, egy titkos erő üzi a világba, míg az isteneknek rászabott büntetését kiállva, megszabadul lelkiismerete furdalásaitól.

Elektra inkább megérdemli a halált, mondja a költő, ki a gyászos cselekményt tanácsolta. Olyan elkeseredett érzelmű fészkel be magát Elektra szívébe, hogy nem bánja, ha meghal, csak anyja vérént ontassa ki. Ez Görögországnak tételes törvénye. Orestes a természet szavát hallja és elborzad, miként ölje meg azt, ki őt szülte és nevelte, a mint ő megölte atyátát és boldogtalanná tett engem, bátorítja az előbbi. Orestes tudatával bir szentségtelen tettének, s csakis az a gondolat képes lecsillapítani gyöttrő aggodalmait és vezeti az anyagyilkos lépteit a királyi palotába, hogy atyját boszulja meg, ki, mint láttuk, több az anyánál. Orestes sokszor látta Agamemnon vérényomait a királyi palotában, szemléletére fellázad a legszentebb törvény ellen, hódol Görögország ősi intézményeinek, anyja szívébe mártja istentelen törét és Aigisthos meggyilkolásával kötelességszerűen

Az igazi közszellemet akarta megteremteni s a szoros egyesülés mellett izgatótt, mely a hazafiakat a köz-célok létesítésére képesítene. Sürgette az anyagi jólét mellett a szellemi haladás emelését, a nemzetiség megerősödését, s a megyei és országgyűlési védő és passiv politikának végre alkotó, építő, javító irányt törekedett adni, minden saját kezünkben levő eszköz felhasználására ösztönöz. Annak tagadásával, hogy „voltunk", kimondja a jelszót, hogy „lettünk". A régi hazafias ellenzék merész tulkapást látott benne, de az új nemzedék, az ő ellenzéki Vesselényi és konzervatív Dessewffy-tól kezdve, a centralista Szalayig és a radikális Kossuth Lajosig, tőle vettek lelkésedést, irányt, bátorságot és nemes tüzet. Politikai, irodalmi munkásságával az ő idő el lett temetve s a regeneráció politikája kivíva.

A merészebbek tulmentek azon a határon, a meddig ő menni akart, s megteremtették a lelkesedésnek és feláldozásnak azt a ragyogó korát, melyben a mi apánk önmön vérérukkal öntözték meg a bérczes hazának minden talpalatnyi földét, s domborodó sirjaikkal szentelték meg minden feketéllő göröngyét.

Midőn Kossuth lelkesítő szónoklataival járta be a hazát, midőn az első honvéd vére pirosra festette a rétek virágát, midőn a szabadságharc első ágyuja megdőrdült, megrázva a szabad haza szent földét, akkor a legnagyobb magyar nemzetét remegve feltve, honfábatának mardosó kinja alatt elmejétől megfosztva, örülten járt kö-

Széchenyi István gróf.

Száz éve mult, hogy a gondviselés nekünk adta, száz éve mult, hogy a legnagyobb magyarnak szíve dobogni kezdett. Száz év hosszú idő a népek történetében s elég arra, hogy a kitoró vihar romboló ereje népeket töröljön el a föld felszínéről, elég arra, hogy sűrű mohával borítsa be az elődök alkotását, elég arra, hogy dusan virágzó téreket bus avarrá változtasson, de elég arra is, hogy egy alvó nemzetet szibbasztó tespedéséből új életre rázzon fel.

Ilyen tehetetlen, tespedő korát élte nemzetünk, mielőtt Széchenyi István gróf megszületett, akkor még a nemzeti eszme nem volt kifejlődve, s a hosszú, ádatlan harcokban a nemzet kifáradva, télenül s tehetetlenül nézte legfőbb jogainak csorbítását. A majtényi gyászos harcmezőn függetlenségi hitűnket eltemették s a zászló lobogatója csak a tenger mormolása mellett hunyta le szemeit. Sérélmes volt minden a mi felükről jött, de nem mertünk felszisszeni, a keserű panasz, ha ajkunkra tolt is, nem mertünk követelni s nemsokára ily viszonyok között idegen lett a magyar nyelv is e bérczes kis hazában. Élőhalott volt a nemzet, ki örjögő fájdalommal, mozdatlanul érezte saját szemfedőjének ridegségét.

Széchenyi születésekor a germanizáció szorító láncza szétpattant s a nagy imperator csalódva szállt le őseinek hangtalan sirboltjába. A nemzet életereje a nagy rázkódtatásra felpeszdult s hatalmas kala-

pásütés kovácsolta erőssé a nemzeti szellem, összetartás s együttérzés aczélos fegyverét.

Kezdetűnk bizni egy szebb jövőben, elérkezettnek láttuk annak hajnalát, de nem volt, ki lángszével az irányt mutatta volna a szokatlan uton, nem volt teremtő szellem, a ki alkotott volna, s az 1825-ik országgyűlés első vitái is még csak a nyomorult foltozásra emlékeztetnek. E kínos pillanatokban lépett fel Széchenyi, ki kimondhatatlan vágyat érezett lelkében Magyarország kifejtésére s a kinek a magyar nemzet feldicsőítése élt minden csepp vérében. Észrevette a nemzeti élet symptomáinak csalhatatlan számaiból, hogy míg a vénhedt Európa más nemzetei elérték tetőpontjukat, addig a magyar népnek csak most derül hajnala, s oly nyara, oly fénye fog bekövetkezni, melyet az ész távolról sem sejt, a rozsdáiban elsúlyedt magyar nem is képzelhet s a magyar sphaerából kiesett német-magyar pedig guykazajjal illet. Kimondhatatlan s több napi benső küzdelmek után megesküdött Széchenyi, hogy mindent el fog követni, habár maga marad is, habár vesznie kell is, de cselekedni fog azon cél elérésére, melyet neki nagy lelke sugall. „És ekkor léptem — írja — a fejedelemhez leghűbb tizenhét évi katonáskodás után, hátra maradó életemet a hazának szentelvény, a nyilvános élet tövis mezejére s itt meg kell vallanom, azon komoly elhatározottsággal, hogy én fognám, ha senki más, nemzetünk egykori fényének megvetni alapját vagy legalább ezen cél-

megboszulja atyját. De mivel egyéni fel-fogása az egyetemesbe ütközik, Görögország ősi szokását eléje teszi a természet törvényének, midőn, melyen egykor esüngött, anyja keblét ver-e által, azért szenved az anyagilkos és nyomban feltámad lelkeinek büntető szózata, vagyis a tételes törvény az erkölcsi törvények körébe lép át Euripides idejében. A magas Dike nem tűri a gonoszást, az Erinysek, a lelkiismeret kétségbejött furdalásainak személyesített rémei, üldözik az anya vérevel befertőztetett Orestest, Tantalos házában bal-sorsa ujul meg az anyagilkos Orestesben.

Hat napon át rejtette már a királyi palota az anyagilkost, mialatt szívében az Erinysek marcangoló kínja dul. Argos népe kiátkozta kebeléből Elektrával együtt, — mint a tragédia előadja, — s épen a következő napon határoznak felettük. Tyndareos eltaszítja magától, Menelaos ellensége, a nép mindkettejüket halálra ítéli, csak azon tanakodnak, miként végezze ki, megkövezzék-e vagy lefejezzék őket. S Orestes, hogy az ítélet elül meneküljön, a halálnál kínosabb szenvedéseknek teszi ki magát, midőn országról-országra fut, rohan, hogy örült gondolataitól szabaduljon, melyek nyugtot nem engednek az anyagilkosnak. Az öntudat büntetése szörnyű bünének. Nem tudja elviselni öregszüleinek, Tyndareos és Ledának, tekintetét; hová meneküljön, mely városba? van-e istenfélő ember, ki reátekintsen az anyagilkos fejére? minden állam részéről halál fenyegeti őt. Maga Elektra is remeg a büntény után s épen ezzel bizonyítja, mennyire erőtlene Görögország törvényei szemben a természet iratlan törvényével; kéri öcsészt, ölje meg, nehogy valaki az argosiak közül meggyalazza Agamemnon ivadékát. Öld meg magadat, ugymond, te, elég rajtam anyám vére, feleli Orestes és ezzel bevallja bünének súlyát. Hová, milyen tánczkarba vagy menyegzőre menjen Elektra? lesz-e férj, a ki őt szeretni fogja?

A nép véleménye a szerint, a mint különböző szempontból indult ki, eltérő vala. Homerosnál Orestes még az egész néppel együtt üli meg a tett végrehajtása után a halotti tort. A tragikusoknál, hol az erkölcsi érzék fejlettebb, a nép egyik része megkövezésre ítélte, kétségen kívül az anyagilkost látva benne, a másik korszorura tartotta érdemesnek Orestest, bizonyosan azért, hogy atyja gyilkosain bosszulta meg magát. Ez utóbbit a kar is jogosnak tartja, Elektra nem szépnek, mit később a kar is elfogad, viszont Elektra a kar nézetét, hogy atyját bosszulta meg igazságosan. De mind a tettesnek, mind a karnak véleményét megzafolja Orestesnek vallásos lelkiismerete, az Erinysek fellépése. Legközelebb jár véleményünkhöz a taurisi

Iphigenia nézete, mikor igazságosnak, de gonosznak ítéli egyszersmind a ténnyt, melyért hosszas szenvedés után felmentik ugyan az istenek, a felsőbb isteni hatalom, Apolló, békét hoz a megsértett erkölcsi világba, a régen ohajtott kiengesztelődés megtörténik az ember és az erkölcsi világrend között, melynek képviselője az istenség, de büntetésből Artemisnek égből alahullott képét parancsolja elhozni Phoibos, és Orestes megszabadul gyöttrő gondolataitól. (Vége.)

Barsvármegye törvh. bizottságának ülése.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 24-én tartotta évnegyvenes rendes közgyűlését. Az elnöklő főispán a közgyűlést megnyitván, bejelenté, hogy a számonkérő széklet megtartotta, — és az ügymenet rendes folyásáról meggyőződött. Az alispáni — folyó év első feléről szerkesztett jelentés és az abból eredő indítványok, — melyek előző számunkban közölve voltak — elfogadva lettek a közgyűlés által. — A körjegyzői segédre néve tett indítványnál Zongor János emelt szót, — kijelentvén, hogy ő ezen indítványt csak azon esetre fogadja el, — ha a körjegyzői segéd-ek javadalmazása a közönséget terheli nem fogja, — mire néve azonban dr. Ruffy Pál által tett kijelentéssel aggályai eloszlattak.

Kulin Imre, Kudlik Géza és Perczel Lipót lemondott bizottsági tagok helyébe bizottsági tagok választása elrendeltetett — és a választás napjával folyó év október 23. napja kitűztetvén, választási elnököknek a nemessényi választókerületben Kittenberger István, — a nagysallói kerületben Salgó János és a hulli kerületben Dióssy József megválasztottak.

A vármegye házipénztárának 1892. évi költségvetése tárgyalatván, — a szükséglet 63552 frt 79 kr, a fedezet 63100 frt, a hiány 452 frt 79 krban elfogadtatott, — a matuzsó hiány az esetleges megtakarításból fedezendő lesz!

Belesák László lemondása folytán a központi választmányban egy tagnak választása, — valamint rendkívüli köz-igazgatási czelokra, irnok és díjnokra — megajánlott 2000 forint segélyösszegnek pótdó általi megajánlására névszerinti szavazás elrendelve lett. — Központi választmányi tagnak Rakovszky Ferenc választatott, — a 2000 frt pedig szintén megszavaztatott oly formán, hogy ezen 2000 frttal a katonai beszállásos pótdóra eddig kivetett pótdó lesz kevesebb, — illetve ezen összeg ide fog fordítottatni.

Megszavaztattak a pótdók is 1892. évre — és pedig a betegpótlási pótdóra 20%. A tisztviselői nyugdíjra 1/2%. A katonai beszállásos pótdóra 3200 frt helyett 1200 frt.

Tárgyalatott a belügyminiszternek rendelete a községi körökről megalkotott vármegyei szabályrendelet tárgyában. — Zongor János kiemeli a nehézségeket, melyek a körorvosi fizetések beszedése körül felmerültek eddig, — a mi onnét eredt, hogy

aranyait, s egyéb értékeit, a kereskedő nyereségeit, veszteségeit, a kézműves iparkészletének értékét, a földművelő termékeit, igavonó és egyéb állatait, a szegény számíthatja adósságait. — Mindnyájan számíthatjuk, hogy hány évet töltöttünk már a földön? s biztatgatjuk magunkat a még talán hátra levő évekkal, így számíthatunk végperczünkig, sőt a biblia szerint még a halál után is számadásra vonatunk ama mennyei nagy gazda által, kinek mindnyájan szolgálai vagyunk.

Foglalkozunk hát kissé a számmal, s mivel a számok közt a hármas szám az, mely tökéletes számnak nevezetik, választjuk ki a hármas számot s ezt tegyük vizsgálódásunk tárgyává.

Azt mondja a biblia, hogy: „hármán vannak, a kik bizonyosságot tesznek a földön, és hármán vannak, a kik bizonyosságot tesznek az égben.” Ez igékből kitűnik, mily fontos szerepe van a hármas számnak a természet és a kegyelem országában.

A természet roppant birodalmában csaknem mindenütt háromságra bukkanunk. A mindenség három fő alkatrésze az égür, benépesítve csillagvilágokkal, a föld földiszítve számtalan növényvel, és a víz, mely részint a föld homorubb részein fészkel, részint a légrétegekben gázalakban uszkál s a természeti erők összehatása folytán a gázok cseppfolyóssá válván, eső képében a földre alá hullnak. Az égürben kerengő roppant világtestek háromfélék, jelesül: álló csillagok, bolygók és mellék-bolygók. — Itt a földön a természetnek három országa van; ugymint: állatok, ásványok és növények országa. A testek háromféle alakban

a földműves csak egyszerű volt képes évenként fizetni, — és így a körorvos fizetése havi részletekbea kis. oigáltatható nem volt, — hozzájárul ő is az állandó választmány azon javaslatához, hogy a körorvosok fizetéseiket a megyei pénztárból havi részletekben kapják.

Léva város szervezési szabályrendelete némely stüláris javítással elfogadtatott. — Valamint jóváhagyatott Léva városának azon határozata, — melylyel Mácsay Lukács lelépő polgármester érdemeinek elismeréséül évi 600 frt kegydíjat megszavazott.

Ezután még néhány kevésbé érdekes tárgy letárgyalatott, — és a jövő évnegyvenes rendes közgyűlés deczember hó 17-ére kitűzetett. — r. t.

Budapest, 1891. szept. 24-én.

— Ha a fecske utrakél — A mit az angol beszél. — Széchenyi-émléknap a fővárosban. — Villamos világitásunk. — A teljes Petőfi. — Diákok kórháza.

Mikor ilyen sirva-mosolygó őszin napon gyermekkoromban külttem kicsiny házunk elé sütkérezni a nap langyos melegén, olyan kedvtelve bámultam a szomszédház tetején gyülekező fecskéket. A szolgáló mester nagy gyűlésre rendelte őket, mert közeleg a levélszakasztó komor ősz és a fecskéfészre már ránehezül a hideg, sorvasztó ősz köd. Egymásután, komolyan gyülekeztek, s hangos csicsérgéssel vitázták meg az ut apróbb részleteit. Majd az egyik szólalt fel, majd a másik, ki erősebben kifakadva, ki még szenvedélytelenül, mintha csak egy szobor beszélné, épen úgy, mint a mi parlamentünkben. S a hetvenkedőket az elnök, a ki a háztető legfelsőbb csucsán ült, bizonyosan rendre is utasította. Mikor aztán a proponált javaslat általánosan el lett fogadva, felkerekedett valamennyi és hozzákészült az utra, a mit mi emberek csomagolásnak szoktunk nevezni. Másnap aztán utrakelt az egész csapat, e hagyva a Ficsi várost karesu tornyával és alacsony házaival.

Keresem ezt a képet a fővárosban. Keresem az utolsó fecskét, a háztetőn, vagy a telegrafdróton gyülekező vándormadarakat. De hiába. A sok kéményű, szénporos, fülledt levegőjű várost elkerülik a lég szárnyas vándorai, még csak arra sem érdemesítenek, hogy stációt tartsanak a gözerővel törtető fővárosban. A természet nyomát letörülte itt az emberi kéz és a fecske bizalmatlan minden iránt, a mi nem viseli magán az Isten ujjainak nyomát. A Gellérthegyről messziről látni egy-egy csapat vándorló fecskét, a mint kikerüli a gyárvaros magas kúrtóit és siet a tisztább, szabadabb levegő alá, a meleg délre.

Ilyen gondolatoktól áthatva fogom kezembe a tollat, hogy leveletem megírjam. A minap egy angol azt írta rólunk, hogy tagadhatatlanul szépen haladunk előre, s ha így folytatjuk, száz év múlva megelőzük a hanyatló, saját magát felemészítő Bécsot; de nagyon ridegek vagyunk, elzárkózunk egymás elől, gondolatainkat félve adjuk tovább, eszméinket nem cseréljük ki és óriási harcokat folytunk a kenyérért.

Hát ez ugy is volna. Az a kitűnő angol politikus eléggé jól megfigyelt bennünket, csak hogy olyan időben figyelt meg, mikor a fővárosi élet kivonult a hegyek közé. Ha látta volna a vasárnap és hétfőn

fordulnak elő, u. m.: szilárd, folyó és légnemű vagy terjedékeny alakban. Az állatok háromféle helyen élnek, u. m.: a szárazon, a vízben és a légben.

Ha az embert vesszük vizsgálat alá, benne három főmozzanatot találunk. Benne van a lélek gondolataival, a szív érzelmeivel és a test ösztöneivel. A léleknek ismét három fő tehetséget különböztetjük meg, u. m.: az emlékező, ítélő és okozkodó tehetséget.

Az idő három részre oszlik: múlt, jelen és jövőre.

A történelemben is nagy szerepet játszik a hármas szám. Ovid a híres római költő arany, réz és vaskort említi, a régészek pedig kő, bronz és vasból készült eszközöket használtak. A történelem általában ó, közép és új korszakokra oszlik. Magyar történelmünk pedig az Árpád, idegen és Habsburg házból uralkodók időszakait tartalmazza.

Az újabb kornak három legnevezetesebb találmánya mutatja az ész hatalmát, u. m.: a könyvnyomtatás, a gőz és villanyerőnek alkalmazása s főlhasznála.

Három nagy eszme hevíti a lelkeket, a szabadság, egyenlőség és testvériség eszmeje. — Vajha e három nagy eszme, mely a szabadságharcban háromszinű zászlóinkra volt felírva, s melyért már anyai vér omlott, a korszellem hatása alatt valószínűt nyerne s bo'dogítaná az összes emberiséget!

A kegyelem országában, a lelki élet birodalmában is jelentékeny szerep jutott a hármas számnak.

A biblia három személyt külföbötzet meg az egy Isten lényegében, u. m.: atyát,

lefolyt Széchenyi-ünnepélyeket, más fogalmat alkotott volna magának a magyar nép faji sajátosságairól. Tud a magyar lelkesülni, megbecsüli a nép az ő nagy embereit, ha más-kor nem, legalább a haláluk után, a mi csak mégis több a semminél.

Széchenyi István születésének századik évfordulóját ünnepelte e héten az ifjuság. A vallás-és közoktatásügyi miniszter felhívást intézett az összes tanintézetek igazgatóihoz, hogy iskolai ünneppé tegyék a napot, buzdítsák ezáltal az ifjuságot a hazaszeretetre. Jó példával maga a főváros járt elől. Az összes tanintézetek, megünnepelték Széchenyi István születésnapját. A tanuló ifjuság nagy része kivonult az akadémia palotája előtt álló Széchenyi-szoborhoz, emlékbeszédeket tartván, s énekszó mellett megkoszoruzván a legnagyobb magyar szobrárt.

Ha van valami, a mi a fiatal lélekre nemesítőleg tud hatni, ugy leginkább az, ha őt ily emlékünnepek megtartása által a nagy magyarok követésére buzdítjuk.

Villamos világitással akarják a főváros atyái ellátni a fővárost, miután kiki saját magán tapasztalta, hogy este a klubból jövet, nem találta a saját kapuját. E végből a villamos világitásra kiírta a pályázatot, remélvén, hogy a konkurrenzia majd legjobb biztosítéka leend az olcsóságnak. A bánatpénzül kívánt tízezer forintot egyenként öt pályázó fizette le; egyidjűleg a pályázatok is oenyujtották a tanácshoz, mely azok tanulmányozásával és megvizsgálásával szűkebb bizottságot bízott meg. Az egész dologból csak annyi a bizonyos, hogy villamvilágitásunk lesz, de hogy mikor, ki által és mily eszközök útján, az még kérdés. Rendesen a honi törökhatárfej mindig az idegennek ad igazat, lehetett ezt tapasztalni sok városban, a hol dacára annak, hogy a magyar czég ajánlata előnyösebb volt, mégis az idegent fogadták el és csak azért, mert az külföldi, miutla a magyar reprodukció még a mai világban sem állhatná ki a versenyt a külföldivel.

Az irodalomnak egyik legközelebbi újdonsága igen érdekes lesz, mert ez a teljes Petőfi lesz, a melylyel, hogy a nemzet közkincsévé váljék, teljes negyvenkét évig kellett várni; miután annak kiadása eddig még egy kiadónak sem jutott eszébe. Mi nem tesszünk úgy, mint a németek, kik klasszikus íróik műveit füzetekben a nagyobb képes hetilapokhoz mellékeltil adják s így az egész világon elterjesztik. A mű tizketben fog megjelenni az Athenaeum irodalmi részvénytársaság kiadásában, melyben benne lesznek költeményein kívül összes prózai munkái, levelezései és naplójegyzetei. Jókai Mór terjedelmesebb életrajzot ír hozzá. Volt alkalmunk látni a készülő díszművet, mely méltán dicséri kiadóját, ki ezzel egy régóta érzett hiányt pótol.

Az egyetemi polgárok kórháza is, melyről már oly sokat beszéltek, végre a megvalósulás stádiumába lépett. Maga a tanári kar, mely lelkes pártfogója volt ez eszmének, szintén nagyobb pénzüsszeggel járult a kórház alapítójához. A szervező bizottságnál már számos tag iratkozott be, végre talán alapos kilátásunk van arra, hogy az a kórház mégis csak felépül és nem marad a terv csak pusztá, légből kapott idea.

Füvárosi levelező.

fiut és szentleket. Az atyának három fő munkásságot tulajdonít, u. m.: a teremtést, gondviselést és igazgatást. A fiának hármas tisztsége van, u. m.: prófétai, főpapi és királyi. A szentlélek ereje három irányban hat, u. m.: megvilágosít, megszentel és megvigasztal. — Az értelmes lények három osztályba soroztatnak, ezek: az angyalok, az emberek és az ördögök, (az első és utolsó is az emberek közt találhatók.) Erkölcsi kötelességeink háromfélék, Isten, magunk és felebarátink irántiak.

A bibliában több helyen találkozunk a hármas szám méltatásával: Mózes által megparancsolja az Ur, hogy minden férfinak évenként háromszor menjen fel a Jéhora elé. Bálán háromszor verte meg szamarát és ugyanannyiszor áldotta meg Izraélt. Dávid háromszor hajta meg magát Jonathán előtt, Salamon minden évben háromszor áldozott az Urnak. Illés háromszor borult a gyermekre. Dániel napjában háromszor imádkozott. A kakas háromszor kiáltott s Péter háromszor tagadta meg mesterét. Pál apostol háromszor veretett meg vesszővel. — A keresztény hitnek három legmagasabb tárgya van, u. m.: Isten, szabadság és halhatatlanság.

A tiszta szívű ember mellett három égi angyal öröklik ez életben, a hit, remény és szeretet. Ragaszkodjunk e háromsághoz, így kiálljuk az élet tűzpróbáját és soha nem esünk kétségbe.

Boldog e földön csak az lehet,

Aki hiszen, remél és szeret!

a+b.

zöttünk . . . A nagy tragédia a döblingi örültek házában játszódott le . . . s a legnagyobb magyart elfölte előlünk a cenki sir csikorgó vas-ajtaja.

E főntebbiekben halványan vázolt nagy hazafinak százados születése napján ünnepet ült az itthelyi k. r. főgimn. tanári testülete és tanuló ifjusága. Az ünnepélyt ünnepies nagy mise előzte meg, melyen a zene-és műkedvelők egyesülete Richter Ferenc karnagy szép miséjét adta elő a jelenlevő diszes közönség áhitatának emelésére. Az ünnepies nagy mise után az ifjuság a diszteremben helyezkedett el, hol diszes közönség jelenlétében Fehérvári István, k. r. főgimn. tanár intézett magvas és szép beszédet a tanuló ifjusághoz, melyben szívükre kötötte a nagy hazafi érényeinek követését. Utána Tóth Sándor VIII. o. t. szavaltta Arany: „Széchenyi emlékezete“ cz. ódáját. Végül Rónai István k. r. főgimn. tanár olvasta fel Kroll Rudolf k. r. főgimnáziumi tanártól Széchenyi István grófnak szépen és ügyes tollal megírt életrajzát. Az ünnepély megnyitására a főgimn. énekkar hazafias éneket énekelt Richter Ferenc karnagy tapintatos vezetése mellett.

Kívánjuk, hogy városunk diszes intézetének törekvő ifjusága a hazafias dolgában a legnagyobb magyart választva példányképpül!

Sirius.

A háromság.

A szám és számadás igen fontos tárgy minden emberre néve. A király számol-gatja országának lakosait, katonáit, erődeit, hadi készleteit sat.; a gazdag számíthatja

Különfélék.

— **Károly Lajos főherceg** nejével és leányaival Mária Annunziata és Erzsébet főhercegnőkkel e hó 22-én hosszabb távúzkodásra Kis-Tapolcsányba utazott.

— **Vármegyénk pecsétje.** A belügyminiszter Barsvármegye közönségéhez rendeltet intézett, melylyel tudatja a vármegyének, hogy a király megengedte, hogy vármegyénk az 1552. évben nyert czímert, az 1668. évben adományozott czimerbővítéssel, eredeti alakjában és színeivel stilszerűen visszaállítva, czimere gyanánt, — „Barsvármegye pecsétje“ magyar körirattal pedig pecsétjéül használhassa.

— **Városunk szervezési szabályrendelete** a vármegyének e hó 24-én tartott évnegyedes rendes közgyűlésén tárgyalatván, az némely jelentésként s inkább stíláriss javítással jóváhagyatott. Jóváhagyta továbbá a közgyűlés a városi képviselőtestületnek azon határozatát is, a melylyel Mácsay Lukács lelépő polgármesternek érdemei elismerésül évi 600 frt kegydíjat szavazott meg.

— **Széchenyi ünnepély.** A körmöczbányai magyar egyesület is megünnepelte gróf Széchenyi István születésének századik évfordulóját. Az ünnep komolyságának megfelelően nagy számmal gyűlt össze a közönség, hogy a változatos műsort meghallgassa, a melynek minden pontja élvezetet nyújtott. Mácsay Vilma Székely Imre egy magyar ábrándját játszotta, Varga Mariska Petőfi „Ha férfi vagy, légy férfi“, Varga László „Van-e még egy marék föld?“ című költeményeit szavalták. Hlatky József szép emlékbeszédet mondott, Dr. Wilman Adolfné magyar népdalokat énekelt Antos Károly zongorakísérete mellett.

— **Kinevezés.** Travnik Zsigmond, a lévai főgimnázium volt helyettes tanára, a trencsényi állami felsőbb leányiskolához, egyelőre ideiglenes minőségben, rendes tanárrá kinevezetett. — Üdvözljük ez alkalomból!

— **Tüzeset Léván.** Ma egy hete nagy veszedelem fenyegette a Ladányi és az azzal szomszédos utcákat. Délelőtt 11 óra után tűz támadt Nyitrai Ferencnek a Ladányi-utcában levő háza udvarán. A tűz eddig ismeretlen okból az udvaron álló keresztépülettől tört ki s rövid idő alatt lángban állottak az ott épült istállók és eselédlakok. A veszély igen nagy volt, mert az egyik oldalon csaknem közvetlen közelben a Pollák féle fakereskedés áll, a másik oldalról szorosan egymás mellé épített 6 háznak a tűz közelebe eső tetőzete volt fenyegetve. A tüzoltókkal a polgárság karöltve működött közre a tűz lokalizálásánál s míg ezek lajtok- és kannákban a vizet hordották, addig a tüzoltók teljes erejükkel iparkodtak gátat vetni a pusztító elemnek; és csakis a megfeszített közös erőnek tulajdonítható, hogy a vész tovább nem terjedt. A szomszédos házak közül hat több ízben tüzet fogott, de mindannyiszor eloltották s a tetőket leverték. A tüzoltóság a helyszínén való gyors megjelenése — és páratlan, önfeláldozó működésével általános elismerést vívott ki. A tűzben megfult két tén és négy borjú. A kár összesen 4343 frtra rug, a melynek nagy része azonban megtérül, mert az épületek többnyire biztosítva voltak.

A sírok porában.

A koporsónak a temető szívében ásták meg a sirt. A koporsóban pedig hideg szivű aglegény feküdt, kiről azt mondták, hogy sohasem szeretett. Annyi bizonyos, hogy felesége soha sem volt. A koporsóját sem kísérték könnyező gyermekek és unokák. Mikor a vézna halál sápadt, sárga ujjával befogta szeméit, egyedül volt a szobában. Előre lefeküdt. Tudta, hogy meg fog halni. Mikor a kaszás bekopogtat hozzá, ágyban találta, teljesen elkészülve az utolsó utra. És épen nem kellett neki mást csinálni, mint csak a szeméit befogni és a tagjait kinyújtóztatni. A szive magától is megállt.

A rokonok szétkapták a nagy vagyont, mint a sáskák. De halából díszes temetést rendeztek. A vén sirásó pipaszó mellett ásta meg neki a sirt. Jó kedvvel dolgozott, mert dupla fizetést kapott. Volt annak pénze, a kinek most ez az alig ölnyi lakás készül. Megérdemli a lakását.

A temetés után három hétre már nagy gránitoszlop ékeskedett az aglegény fejénél. Telt miből csináltatni. Hagyott eleget. Más veszi a hasznát fáradsága gyümölcsének. Nem volt felesége. Nem voltak gyermekei. Egyedül állt a világon a kapzsi rokonok közül, kik közül mindegyik maga magát hitte az egyedüli örökösnek.

Azóta sok, sok idő mult el. Az aglegény sirja begyepesedett. Virágairól csak a nagy természet gondoskodott. Ha az a nagy gránitoszlop nem állott volna felette, senki sem tudta volna, hogy ki nyugszik az elhagyott sirban, a melyen még halottak napján sincs koszoru s nem ég a kegyelet mé-

— **A garam-lőki** ujonnan épült ev. ref. népiskola folyó hó 22-ik napján adotta át a használatnak. Ünnepeles istentisztelettel nyitattott meg, mely alkalommal Sándor Benő ref. s. lelkész ur mondott imát s kért Istentől áldást az iskolának a haza és egyház érdekében kitéjtendő munkálkodására. — Az új tanterem, mely az egészségtan és paedagogia minden kivánalmának teljesen megfelel, és a mellett nem csak czélszerű, hanem csinos épület is, — minden ízében Siska Gusztáv nagy-kálnai építész izlését és szakismeretét dicséri.

— **A magyar honvédség,** mint már évek óta rendszeren, a most tartott nagy hadgyakorlatoknál is derekasan megállta helyét. E napokban közölték a hadparancsot, a melyben a király teljes meglegedését fejezi ki úgy a hadseregnek, mint a honvédségnek.

— **A besztercebányai kereskedelmi és iparkamara** — mint értesülünk — f. hó 20-án tartott ülésén elfogadta a kamarai tisztviselő nyugdíjtervezetét és elhatározta, hogy a kamara területén összesen nyolcz betegsegélyző pénztár fog felállíttatni.

— **A magyar királyhymnus zenéjére** hirdetett pályázat éppen oly meddő maradt, mint az eddigi szövegpályázatok. A kiküldött bíráló bizottság a beérkezett 141 pályamű közül egyetlen egyet sem talált abszolút becsülnék s ezért a pályadíj kiadását nem javasolja. Ezzel a magyar királyhymnus bizonytalan időre ismét el van temetve.

— **A görög nyelv** gyorsan veszi a tért a középiskolákban. Most volt a második olyan tanév megnyitása, melynél a tanulók szabadon választhattak a görög nyelv vagy az ezt pótló tantárgyak között. S az eredmény az, hogy ezuttal már sokkal többen választották a pótló tantárgyakat, mint tavaly. A mult tanévben ugyanis az ötödik osztály növendékeiből mintegy 26% iratkozott be a kompenzáló kurzusra, most pedig, a már ismert adatok szerint, el fogja számuk érné a 40% ot.

— **Fölakasztotta magát a börtönben.** Valkovics Dávidné, szül. Babóczy Agnes thaszári illetőségű nő, a ki kis gyermekét néhány hét előtt a kutba dobta és ezen tette miatt elfogatott, — e hó 19-én Ar-Maróthon a börtönben fölakasztotta magát. — Szalmaszákját az ajtóhoz támasztotta, — és ezután az ajtó fölött levő vasrácsra erősítette a szoknyáról lefejtett szegélyt, melyet nyakára hurkolt. — Tetteben megakadályozható nem volt, mert az esetleges hánykolódás okozta zörejt a szalmaszák észrevehetetlenné tette.

— **Az ideai termés.** Az országos statisztikai hivatal most már részletes adatokat közöl az ideai aratás eredményéről. Ezek szerint buza 45 millió hektoliter termett, 5 millióval kevesebb, mint tavaly; rozs 13 millió hektoliter, vagyis szintén mintegy 4 millióval kevesebb, a mi igen érezhető hiány; kétszeres két millió, árpa közel 20 millió, zab 23 $\frac{1}{2}$ millió hektoliter termett. E számokból azonban levonandó, a mit az elemi csapások semmisítettek meg; ez pedig, sajnos, az idén igen jelentékeny százalékot tesz.

— **A közsegi pótadók elévülése** körül nem levén egyöntetű gyakorlat az országban, körrendeletileg kimondotta a belügy-

ese. Azóta sokat temettek a temetőbe. A halottak országának a lakói egyre szaporodtak. Az aglegénynek szomszédai is akadtak.

A jobbja felől egy családapát temettek örök nyugalomra. Mikor akoporsóvívők a gyermekek és hü feleség zokogása között leereszték a koporsót, az aglegénynek a fülébe zibongott a keserves zokogás és nagyot sóhajtott a koporsóban. Milyen boldog halott ez az ő szomszédja?! Azok a könyek, melyek keresztfáján reszketnek, kedvesebbek a világ valamennyi gyémántjánál, mert igazak, szívből fakadottak. De azért mégis sajnálta szomszédját. Rettenetes ez a halál. Nem néz ez semmit. Mikor ezt az egy szívet állította meg dobanásában, hány mászon ütött gyógyíthatlan sebet kétélű kaszájával? Őt nem siratta meg senki. Az igaz, hogy koszoruzatlan marad a sirja mindig, de legalább halálával nem okozott fájdalmat senkinek. A kiket szeretett, azokat ő maga siratta el. Egyedül állt. Ő nem hagyta ide fenn szeretteit, mint ez a szegény ember. Ő neki nem volt keserves az elválás. Ment érzéketlenül. Nem irtózott a halál hideg leheletétől.

Jó itt a sirban. Semmit sem tud a világról. Semmit sem tud hűségéről. Semmit sem tud hűtlenségéről. A lélek a testtől függetlenül szöheti csodásnál csodásabb tündéregébe illő álmait.

És az aglegény boldog volt a sirban. Kereste a békességet és megtalálta. És aludt tovább.

Egy nap azonban a baloldalon, a szive felől ismét nehéz kapa- és ásó-zuhogást hallott.

A sirások új sirt ástak. A sir egész

miniszter, hogy e tekintetben a közadók kezelését szabályozó 1883. évi XLIV. t. cz. 99. §-ában foglalt rendelkezés az irányadó; továbbá, hogy a közsegi pótadó kivétele ellen benyújtott felszólalások elintézése első fokban a közsegi képviselőtestületek jogköréhez tartozik, az elsőfokú határozatok ellen beadott fellebbezések pedig a közigazgatási bizottsághoz intézendők.

— **A cigarettázók panasza.** A kincstár most itthon készített a cigarettahüvelyeket, elérve ezzel azt az üdvös célt, hogy több millió forint az országban maradjon. De a cigarettafogyasztók köréből az a panasz hangzik, hogy a hazai gyártmányu hüvelyek nagyon vastagok s ennek következtében észrevehetőleg csökent a fogyasztás. A kincstár most utasította a nagytrafikosokat, hogy világosítsák fel a vásárlókat az új cigaretták előnyéről. Mert igaz ugyan, hogy a papirus vastagabb a külföldinél, de jobb minőségű, mert kevesebb dohánymaradékot hagy vissza és a dohány aromája sem illan el azoknál oly hamar, mint a külföldiekénél.

— **Levélbélyeg-muzeum** nyílt meg e napokban Bécsben. Százazernél több bélyeg van benne három nagy teremben. A legnagyobb ritkaságok közé tartoznak azok a bélyegyek, melyeket a léghajó s galambpostaknál használtak a nagy német francia háboru idején.

— **RÖVID HIREK** — **A román király,** ki már hosszabb idő óta beteg néjénél, Olaszországban időzik, hir szerint, le akar mondani a trónról. — **A földművelésügyi miniszter** valamennyi hivatalához és alája rendelt hatósághoz rendeletet intézett, felszólítva azokat, hogy butor- és berendezési szükségleteiket lehetőleg hazai iparkiallításokon vásárolják. — **Széchenyi emléke.** Gróf Széchenyi István születése százados évfordulójának emléktét nemesak az ország számos intézetében, hanem még a külföldön is megünnepelték a magyar egyletek. — **A pápa** levelet intézett a püspökökhöz s a párbajozás erkölestelenségét kifejtve, felhívja őket, hogy e vétkes szokás kiirtására törekedjenek. — **A delegációk** összeüléseinek napját a bécsi miniszteri értekezleten végleg megállapították. November 9-én fog az ülésszak megnyitni, ezuttal Bécsben. — **A közös pénzügyminiszter** az osztrák és a magyar kormányok hozzájárulásával elhatározta, hogy a jövő évben a bevont és elrongált régi bankjegyek helyett 59 millió darab egyforintost, 14 $\frac{1}{2}$ millió öt forintost és egy millió darab ötven forintost fog nyomtatni.

APROSÁGOK.

— **Rovatvezető Zuhany.** —

A papucs netovábbja. X. ur német s francia lányt vesz feleségül. Az asszony óriási kukli-predikációkat tart, természetesen franciául; a férj pedig minden erősebb szót, a mely a fejéhez röpül, köyntelen kikeresni a — szócsárból.

Hiába várt nyul. A asszony: Szomszédasszony, hát mióta a fia elutazott, küldött-e már sok nyulat? — B. asszony: Ugyan honnan küldött volna, szegény fiu? — A. asszony: Hiszen, ha jól tudom a — vadászokhoz sorozták be?!

hozzá esett. Oly közel volt hozzá, hogy ha karjait ki tudta volna nyújtani, átölelhette volna a koporsó lakóját. Másnap ismét halotta a szomorú rekviemet. Új szomszédja egy szép, halvány, kis leány volt, kit futtaban tört le a halál fagyos kaszája. Tavaly még ilyenkor üde volt, mint a májusi rózsza. Az ajka is piros volt, mint a meghasadt cseresznye. És most, haloványabb a hóféh liliomnál, a decemberi hónál. Kezei fagyosabbak a jégnél. Ajkának pirja oda van. Oh hogy ápolták őt a szerető, gyöngéd anyai kezek, mint egy cserépbe ültetett virágot! Hogyan csavarták bele abba a nagy, meleg, teli kendőbe könnyű, ruganyos tagjait, mikor oda hagyták a táncmulatságot! Abban a bálban ismerte meg a völegényét. De hiába. Gyönyörű fejére ki volt mondva a keserű ítélet: a halál. Napjai meg voltak számolva és a halál pontosan eljött érte. Elvitte a kedves leányt, a gyönyörű menyasszonyt még a bimbófakadás előtt. Ide teszik most az aglegény mellé. Ide teszik azt a nagy szerelmet egy rideg szivű aglegény mellé, kiről azt beszélnek, hogy sohasem szeretett.

Az aglegény sóhajtott a sirban, szinte emelkedett erős melle felett a begyepesedett sirhalom. Szinte inogni látszott a gránitoszlop. Nyomorult, igazán nyomorult ez a halál. Nem néz semmit. Ez a gyönyörű virág nem állott utjában és mégis kiméltlenül nekiment és kitepte. Jóságos Isten! A te kertednek mért tetted hitvány kertszévé a halált? Nem szokták kivágni a fiatal hajtást, csak a gyümölcstelen, korhadt vén fát. És ime! Ez légszebb virágai között garázdálkodik.

(Folyt. köv.)

LEVELEZÉS.

Ar-Maróth, 1891. szept. 22.

Széchenyi István gróf születésének 100-ik évfordulója Ar-Maróthon is megünnepeltetett. — E hó 21-én a nyilvános épületek zászlókkal voltak díszítve, — és 9 órákor ünnepélyes mise tartatott, melyen a plebániái hivatal meghívása folytán a megyei tisztikar teljes létszámban, — az állami leány- és a városi fiúiskola növendékei, élükön tanítóik- és tanítóikkal jelenvoltak. — Az ünnepélyes nagymisét Fertig Alajos végezte. — Az állami leányiskola tulajdonképeni ünnepélye az intézet helyiségében folyt le. — Itt Fertig Alajos, ideiglenes igazgató, jól átgondolt beszédében az ünnepély okát fejtegette az ifjuságnak. Elénken festette hazánk azon állapotát, mely Széchenyi István föllépését megelőzte; áttért Széchenyi működésének méltatására, rámutatott munkásságának hatalmas alkotásaira, melyek a modern Magyarországot megteremtették. — El nem mulasztotta a növendékek szívébe a honszerlem szikráját élesíteni, buzdítván őket nemzetünk, nyelvünk és hazánk szeretetére, hazafias erények gyakorlására, — és hó másodára intette őket az Istenhez, „hogy eltétője legyen nyelvünknek, védő kara nemzetünknek és tartsa meg sokáig felséges királyunkat.“ Ezen lélekemelő ünnepélyen a kir. tanfelügyelőn kívül szép közönség vett részt. — Az ünnepély záradékul az iskola énekkara a hymnuszt énekelte.

Ezen hét az ünnepek hete nálunk. — Ma ismét zászló leng a vármegye székházán, — a vármegye magas vendégének, Károly Lajos ő fenségének Kis-Tapolcsányban megérkezett hirdetvén. Kazy János cs. és kir. kamarás főispán ur a délutáni órákban Kis-Tapolcsányba ment, hódolatát tenni ő fenségének.

Jól esik néha ilyen változás nálunk; — ilyenkor egy kissé megelégnél városunk — kilép egyhanguságából.

A roncóló toroklob szedi áldozatait Ar-Maróthon a gyermekek közül, — minek következtében az iskolákat 14 napra bezárták. — A közigazgatási hatóság is megtette szigorú intézkedéseit, elrendelvén, hogy ott, a hol difteritiszben szenvedő van, látogatásokat tenni nem szabad.

Ez alkalommal nem írhatok egyéb újat, de nem fogom elmulasztani a jövőben is közleményemmel tisztelettel felkeresni tekintetes szerkesztő urat.

Teljes tisztelettel vagyok stb.

... . n.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A Pesti Hirlap ez idén is a maga nemében páratlan kedvezményben részesíti előfizetőit, ingyen és bérmentve nagy képes naptárt küld nekik az 1992-ik évre, karácsonyi ajándéku. S ezt megkapja minden előfizető, aki októbertől kezdve — habár csak 1 frt 20 krnak havonkénti bekküldésével — az előfizető sorába lép. S ez a naptár, mint a szerkesztőség velünk közli, tartalom és czélszerűség tekintetében felül fog mulni minden más naptárt. Mert azonkívül, hogy a naptári rész mellett följegyzésre való ülapokat, a vásárok teljes jegyzékét, czimárt, fővárosi kalanzt és a hasznos tudvaleimok egész tömegét tartalmazza: szépirodalmi közleményeit Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Kenedi Géza, Borostyáni Nándor, Mura i Károly, Sebők Zsigmond, Barsonyi István, Szomaházi István, Kada Elek, stb. szóval a legkiválóbb és legkedveltebb írók egész gárdája szolgáltatja. Az idén újabb, nevezetes kedvezményt is létesített a Pesti Hirlap azzal, hogy olvasói számára különféle érdekes kérdések megfijesére 100—200 frtos díjakat tűzött ki s ami fő: minden kéthetben 50 frtot fizet ki annak, aki a legérdekesebb újdonságot küldte be a megelőző 14 nap alatt a szerkesztőségnek. Azt már mondannak sem kell, hogy a Pesti Hirlap független, szabadleány és demokratikus irányu lap, melybe a politikai élet különböző pártállásu kiválóbb férfiai írnak cikkekkel s melynek politikai értesülései mindig megbízhatók. A mellett jó tárcák és élénkítő apró cikkek emelik a lap változatos tartalmát. Jókai Mór évenként több regényt fog írni egyenesen a Pesti Hirlap számára s Mikszáth Kálmán is egyedül é lapok fogja írni kedvelt humoros tárcáit és karcolatait. Ez új évnegyed alkalmából azért jó lélekkel ajánlatjuk a Pesti Hirlapot, melynek ára okt.-decz. negyedévre 3 frt 50 hr., egy hóra 1 frt 20 kr. Mutatványszámok kiváratra egész hétig ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, V., nádor-utca 7. sz.)

KÖZÖNSÉG KÖREBŐL.

A lévai kath. főgimnáziumtól a trencsényi állami felsőbb leányiskolához kinevezetvén: ez alkalommal szívélyes „Isten-hozzád“-ot mondok minden lévai jóakaró barátomnak és ismerősömnek.

Travnik Zsigmond,
állami r. tanár.

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 8 frt 60 kr. 9 frt 30 kr. Kétszeres 8 frt 50 kr. 8 frt 80 kr. Rozs 8 frt. 40 kr. 8 frt 80 kr. Arpa 5 frt. 6 frt 80 kr. Kukoricza 3 frt 50, 4 frt — kr. Bab 5 frt 50 kr. 6 frt — kr. Zab 5 frt — kr. 5 frt 50 kr. Lencse 7 frt — kr. 7 frt 50 kr. Köles 4 frt — kr. 4 frt 50 kr.

Nyiltér.

Salyem granadinos, fekete és színes (mindenféle világos színben is) 95 krtól frt 9,25 fe méter (18 minőségben) vég és darabszámra küld porto- és vámmentesen Henneberg G. cs. és kir. udv. szállító Zürichben. Mintakkal forduló postával szolgál. Levelekre Svájcba 10 kronos bélyeg ragasztandó.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 kr. kerül; helyszelidjában a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 37 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és társa kiadóczeg ad, ki levélbeli tudakozódásra postabélyeg beküldés mellett azonnali választ.

Valódi magyar
HEGYIBOROKAT SZÁLLIT
saját pinczéből

ÁKOSSY SÁNDOR

bor-kiviteli-üzlete — L é v á n.

Kicsinybeni elárúsítás palack borokra helyben — Kern Testvérek uraknál. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Ugyanott bérbe adatik 2—3 tágas helyiség utczára nyúló ajtó — és ablakokkal, — s esetleg mellék helyiségekkel. — Továbbá eladatik csaknem új kávéházberendezés.

Nyitrai László ur Mártonffy- (Szappanos)-utczai házában **három szoba-, konyha-, pincze- és éléskamrából** álló lakás azonnal bérbeadatik. Bővebb felvilágosítást ad Léván, Pólya Pál, lakik Nyitrai Ferenczur házában. 77

Egy lévai ügyvédi irodában egy irnok azonnal alkalmazást nyer. Czime a kiadóhivatalban.

Üzlet eladás.

Léván, egy jóforgalmu helyen levő, tőzsdével egybekötött vegyeskereskedés berendezéssel együtt előnyös föltételek mellett eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

Nagy jutalék

Ausztria-Magyarország minden helysége számára ügyes ügynökök kerestetnek hasznalható czékek elárúsítására. Ajánlatok a jelenlegi foglalkozás megnevezésével „Mercurius” jeltővel Danneberg J. czím alá Bécs, I. Kumpfgasse 7. küldendők.

MAGYAR NŐK LAPJA

(MAGYAR HÁZIASSZONY.)

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS HÁZTARTÁSI KÉPES HETILAP
SZERKESZTI: BRANKOVICS GYÖRGY.

Előfizetési ára: A „Tükör előtt” című dívatmelléklettel s a Regénymelléklettel együtt: **Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, aegyedévre 1 frt 50 kr.**

A „Magyar Nők Lapját” ugy szépirodalmi, mint háztartási részében a legelőkelőbb írők és írónők támogatják munkáikkal s hogy közleményei nemcsak érdelem és izlés nemesítőik, hanem hazafiassak, mulattatók s a gazdasszonyokra nézve megbecsülhetetlen értékűek: arról elég biztosítékot nyujtanak az eddigi évfolyamok s jelenlegi szerkesztőjének az írői neve.

A „Tükör előtt” című, havonként egyszer megjelenő **dívatmelléklete** nemcsak a legújabb dívatképeket, hanem oly dívatmodosításokat is közöl, melyekkel egy lap sem dicsekedhetik.

A „Regénymelléklete” külön bekötethető eredeti regényekkel kedveskedik az előfizetőeknek.

A „Magyar Nők Lapjának” esinos halványkék borítékán mulattató közleményeket s humoros apróságokat talál az olvasó.

A „Magyar Nők Lapja” az egyedüli magyar lap, mely kiválóan a hölgyek számára szerkesztetik s a hölgyek érdekét képviseli, épen azért bizton számít a magyar nők művelt pártfogására.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld.

Azoknak, kik félévre avagy egész évre egyszerre előfizetnek s 10 kr. postaszállítási díjat küldenek, a „Magyar Nők Lapja” kiadásában megjelent Zilahy Ágnes féle „Valódi magyar szakácskönyv”-vel ingyért kedveskedik a kiadóhivatal.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket a hó bármely napjától elfogad

a „MAGYAR NŐK LAPJA” kiadóhivatala,

Budapest, Erzsébet-körút 36. szám.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgál a kiadóhivatal.

Bécs, 1873. Érdem-érem.	Budapest, 1885. Nagy díszokl.	Eszék, 1889. Díszoklevél.	N. Péntkán, 1887. Arany-érem.	London, 1878. Díszoklevél.
----------------------------	----------------------------------	------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

CSIK JÓZSEF

esász, és kir. kizárólag szabadalm.

első szerémi portland-cement- és vízhatlan mészgyár

BEOCSINBAN.

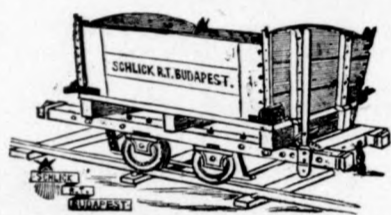
Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a n. é. építő-közönség becses figyelmébe saját gyármanu

Portland-cement és vízhatlan mészét

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak. — Árjegyzékek s magyarizot kívánatra készséggel megküldetlik. 90—17

Páris, 1867. Bronz érem.	Kécskemét, 1872. Ezüst érem.	Ujvidék, 1875. Arany érem.	Szeged, 1878. Érdem-érem.	Trieszt, 1888. Arany érem.
-----------------------------	---------------------------------	-------------------------------	------------------------------	-------------------------------

**SZÁLLITHATÓ
MEZEI
VASUTAKAT**

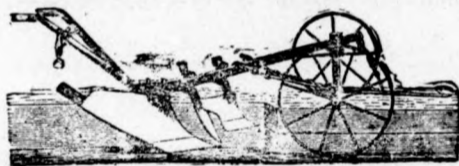
gazdasági, erdészeti és ipari czélokra legjobb kivitelben jutányos áron továbbá: 10—6

SCHLICK-féle mélyítő-

és egyetemes aczél-ekéket

(SACK-rendszer)

jelentékenyen leszállított árak mellett szállit a

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolesobb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző orvományok gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hü tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s **gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” **kereskedelmi s tőzsdéi tudósításainak** bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változtatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni**, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., 1/4 évre 9 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

(39)52—21.

Budapesti Hirlap

Mindenki, a ki alkalmazást keres vagy alkalmazást adhat, a „BUDAPESTI HIRLAP” apró-hirdetéseit

által nélkülözheti a közvetítőket.

Régi dolog, hogy a közvetítés sok pénzbe kerül és a viszonyokat egyáltalában tekintve, gyakran fordul elő, hogy a költséges közvetítés daczára sem az alkalmazást kereső nem jut könnyen helyhez, sem az alkalmazást adó nem kap könnyen megbízható embereket. Oka ennek főleg az, hogy a **munkaadó és munkakereső, a vevő és az eladó, nem érintkezik közvetlenül.** A közvetlen érintkezésre pedig manap alig van hathatosabb eszköz, mint egy elterjedt lapban való hirdetés, a „Budapesti Hirlap” **apró hirdetési rovata** pedig naponta legkevesebb **90.000** ember által olvastatik. (A lap naponta 30.000 példányban jelenik meg: legkevesebb három olvasót lehet számítani egy-egy lapra). **Kereskedő, aki** könyvvezetőt, irodatisztát, gyakornokot keres, vagy viszont azok, akik hasonló alkalmazást keresnek: a **gazda, aki** kasznárt, ispánt, vagy gazdasági gyakornokot keres és viszont akik ajánlkoznak: a **háziasszony, aki** szakácsnét, szobaleányt, dajkát, eselédleányt keres és hasonlóan szolgálók, akik helyet keresnek: a **birtokeladás, üzleteladás, birtokbérlet, ház eladás, házvétel, nevelő, nevelőnői, házvezetőnői, gazdaszszonyi és egyéb pályázat, lakáskiadás és lakás bérbevételi hirdetések, szóval az** életszükséglet minden fázisában könnyen és olcsó pénzen a

Budapesti Hirlap apró-hirdetéseit

által czelt lehet elérni.

Családi jelentésekre,

különösen

eljegyzési hírekre, h y m e n hírekre, esküvőre való meghívásokra, születési jelentésekre, névnap gratulációkra, gyászjelentésekre

és minden efféle

közleményekre

a „Budapesti Hirlap” apróhirdetési rovata kiválóan alkalmas.

A hirdetési díjak igen olcsók. Mindannyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik, egy-egy szó **két krajczarba** kerül, vastagabb betűvel **négy krajczár.** Czimmel el látott hirdetéseknek még egy-egy hirdetés után 30 kr. kincstári bélyegilleték külön jár. Ha a czim ninesen kitéve, hanem a hirdetés ugy szól, hogy „Czim a kiadóhivatalban megtudható” akkor bélyegdíjat nem kell fizetni. A kiadóhivatal ilyen esetben minden díj nélkül megmondja a kérdezősködőknek az illető czimet, sőt vidékre díjtalanul levelez is, ha a kérdezősködő a postabélyegyet beküldi. Helyben a hirdetések a kiadóhivatalban vétnek föl készpénzen, vidékről a pénz legalkalmasabban postautalványon lehet küldeni. A „Budapesti Hirlap” előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. A czim egyszerűen „Budapesti Hirlap Kalap utca 16.”